

Bioforsk Rapport

Bioforsk Report
Vol. 4 Nr. 6 2009

Myrkartlegging i Sømna kommune

Thomas Holm Carlsen
Bioforsk Nord, Tjøtta

www.bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Myrkartlegging i Sømna kommune
<i>Forfatter(e)/Author(s):</i> Thomas Holm Carlsen

<i>Dato/Date:</i> 31.01.2009	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 4210087	<i>Saksnr./Archive No.:</i>
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 6/2009	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-00463-9	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 38	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 2

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i> Sømna kommune	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Nils Nyborg, Jordbrukssjef
---	--

<i>Stikkord/Keywords:</i> Myr, biologisk mangfold, Sømna kommune, Botanikk, zoologi, nydyrkning	<i>Fagområde/Field of work:</i> Arktisk landbruk og utmark
--	---

<p><i>Sammendrag:</i></p> <p>Tjueen myrlokaliteter ble kartlagt i Sømna kommune i 2008 av Bioforsk Nord, Tjøtta. De fleste av disse ble befart i to omganger, første gang den 24.-25. juni og deretter 7.-8. august. Ut i fra kriteriene i DNS håndbok 13 (2. utg. 2006) samt en lokal vurdering på kommunenivå ble hver myrlokalitet vurdert til å ha enten <i>lav verdi</i> (grønt lys for nydyrkning), <i>middels verdi</i> (gult lys for nydyrkning) eller <i>høy verdi</i> (rødt lys for nydyrkning) der man mener myrlokaliteten bør bevares.</p> <p>Tolv (57 %) av de 21 myrlokalitetene som ble undersøkt vurderes til å ha lav verdi, fem (24 %) vurderes til å ha middels verdi, mens 4 (19 %) av lokaliteten vurderes til å ha høy verdi.</p>
--

<i>Land/Country:</i>	Norge
<i>Fylke/County:</i>	Nordland
<i>Kommune/Municipality:</i>	Sømna
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Div. lok. i Sømna kommune

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Håkon Sund

Thomas Holm Carlsen

Forord

Foreliggende rapport omhandler en kartlegging av 21 myrlokaliteter i Sømna kommune. Kartleggingen ble gjennomført sommeren 2008 og hensikten er å gi råd med henblikk på framtidig kommunal forvaltning på området. Dette med bakgrunn i at myr er en naturtype og et økosystem som i deler av landet er påvirket og delvis ødelagt som følge av drenering og/eller oppdyrking til landbruksformål.

Sømna kommune har vært oppdragsgiver for prosjektet med finansiering fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling i Nordland. Det rettes en stor takk til jordbrukssjef Nils Nyborg for god dialog og samarbeid under arbeidet og til fagkonsulent Bjørn Sylten i forbindelse med kartdata og avgrensning av de ulike myrlokalitetene.

Tjøtta, 1. februar 2009

Thomas Holm Carlsen

Prosjektleder

Alle foto: (c) Thomas Holm Carlsen. Bioforsk Nord, Tjøtta

Innhold

1. Sammendrag.....	3
2. Innledning.....	4
2.1 Hva er myr?	4
2.2 Utbredelse	4
2.3 Hovedutforminger	4
2.4 Biologisk mangfold.....	4
2.5 Grunnlag for prioritering av naturtyper	5
2.6 Myr i Sømna kommune	6
3. Metoder	7
4. Resultater og diskusjon.....	8
4.1 Kort gjennomgang av hver enkelt myrlokalitet	8
4.2 Biologisk mangfold.....	29
4.2.1 Botanisk mangfold	29
4.2.2 Zoologisk mangfold	30
4.2.3 Viktige funksjonsområder	33
5. Konklusjoner	35
5.1 Grønt lys.....	35
5.2 Gult lys	35
5.3 Rødt lys.....	36
6. Referanser	37
7. Vedlegg.....	38

1. Sammendrag

Myr er økosystem med høy grunnvannstand, der nedbrytningen av dødt organisk materiale går så langsomt at det skjer en opphopning av delvis omdannet materiale, *torv*. Myrene er derfor egenartet ved at de produserer og avsetter sitt eget vekstsubstrat. Myrene får tilført næring gjennom kontakt med grunnvann fra omgivelsene (mineraljord) og/eller fra nedbør.

Tjueen myrlokaliteter ble kartlagt i Sømna kommune i 2008 av Bioforsk Nord, Tjøtta. De fleste av disse ble befart i to omganger, første gang den 24.-25. juni og deretter 7.-8. august. Ut i fra kriteriene i DNS håndbok 13 (2. utg. 2006) samt en lokal vurdering på kommunenivå ble hver myrlokalitet vurdert til å ha enten *lav verdi* (grønt lys for nydyrkning), *middels verdi* (gult lys for nydyrkning) eller *høy verdi* (rødt lys for nydyrkning) der man mener myrlokaliteten bør bevares.

Tolv (57 %) av de 21 myrlokalitetene som ble undersøkt vurderes til å ha lav verdi, fem (24 %) vurderes til å ha middels verdi, mens 4 (19 %) av lokaliteten vurderes til å ha høy verdi.

Det må presiseres at ingen av disse myrlokaliteten (kanskje med ett unntak, myr nummer 7) representerer noen stor verdi på nasjonalt nivå. På et lokalt, kommunalt nivå er det likevel viktig å ta vare på mangfoldet av representative naturtyper for å unngå tap av biologisk mangfold. De fire myrområdene som i denne undersøkelsen har blitt verdisatt høyest (rødt lys) bør bevares på bakgrunn av en kombinasjon av biologisk mangfold og/eller som funksjonsområde for ulike artsgrupper.

2. Innledning

2.1 Hva er myr?

Myr er økosystem med høy grunnvannstand, der nedbrytningen av dødt organisk materiale går så langsomt at det skjer en opphopning av delvis omdannet materiale, *torv*. Myrene er derfor egenartet ved at de produserer og avsetter sitt eget vekstsubstrat. Myrene får tilført næring gjennom kontakt med grunnvann fra omgivelsene (mineraljord) og/eller fra nedbør.

Myr som har kontakt med grunnvann fra mineraljorda blir kalt jordvannsmyr eller *minerotrof* myr. Etter lang tid med torvakkumulasjon kan myrplantene miste kontakten med vannforsyningen fra grunnen, og det blir da dannet nedbørsmyr, *ombrotrof* myr. Dette er de to hovedtypene av myr. Alle nedbørsmyrer vil imidlertid ha innslag av jordvannsmyr rundt kanten.

2.2 Utbredelse

Fennoskandia er blant de områdene i verden som har mest myr, og omtrent 10% av Norges landareal er myr. Størst arealandel av myr finner vi i de nordlige deler av Østlandet, de indre delene av Midt-Norge, samt indre deler av Finnmarksvidda. Det er mer myr under skoggrensa enn i fjellet, der myrene er begrenset til lavalpin vegetasjonssone.

Det er svært lite myr i nemoral sone og lite i boreonemoral sone (kyststrøk på øst-, sør- og vestlandet), og de myrene som finnes er i stor grad berørt av inngrep. Det er noe mer myr i sørboreal, mens de største arealene finnes i mellom- og nordboreal sone (deler av indre strøk av Sør-Norge, samt store deler av Midt- og Nord-Norge), hvor denne naturtypen i flere fylker utgjør 20-40% av arealet.

2.3 Hovedutforminger

Det er flere ulike måter å klassifisere myr på; etter dannelsesmåte, hydrologi, utforming (morfologi), vegetasjon mm. Som nevnt ovenfor kan myrene deles i de to hovedtypene jordvannsmyr og nedbørsmyr. Etter utforming og hydrologi deles nedbørsmyrene inn i høgmyr med flere undertyper, samt terrengdekkende myr. Jordvannsmyrene deles i flatmyr, bakkemyr og strengmyr. Blandingsmyr består av både jordvannsmyr og nedbørsmyr, der palsmyr er en type.

Ved en videre inndeling etter vegetasjon og næringstilstand blir jordvannsmyrene inndelt i fattigmyr, intermedial myr og rikmyr. Rikmyr deles gjerne i middelsrik og ekstremrik (kalkmyr). For nærmere beskrivelse av myrtypene vises det til «Vegetasjonstyper i Norge» (Fremstad 1997), «Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon» (Moen 1998) og «Truete vegetasjonstyper i Norge» (Fremstad og Moen 2001).

Naturtypen Kilde og kildebekk, hvor vegetasjonen er direkte knyttet til fremspring av grunnvann, er plassert under hovednaturtypen myr, da mange av artene her er felles med myrtypene. Den skjøtelsbetingede myrtypen «beite- og slåttemyr» er ført opp under hovednaturtypen kulturlandskap i DN's håndbok nr 13.

2.4 Biologisk mangfold

Myrene har både direkte og indirekte betydning for det biologiske mangfoldet. Mange arter er direkte tilknyttet myr. Myrene har også viktig funksjon som vannmagasin, og myrenes svampeffekt bidrar til at bekker og elver i skog og kulturlandskapet ikke blir tørrlagte i perioder med lite nedbør. Myrene har også en vesentlig renseeffekt på vannet på grunn av den lange oppholdstiden.

Rikmyrene har et vesentlig større artsmangfold enn f.eks. nedbørsmyrene. Rikmyrene ble sett på med interesse i landbrukssammenheng og ble grøftet først, derved er en stor andel av rikmyrene i dag omgjort til dyrket mark eller skog.

Torvmosene er myrenes spesialister framfor noen annen plantegruppe og er spesielt tilpasset de økologiske forholdene her ved at de hele tiden vokser oppover og dør nedenfra. Relativt få moser som er knyttet til myr står oppført på rødlisten (Kålås m.fl. 2006). Fire myrmoser er klassifisert som direkte trua (E); krusøremose, sumpflik, bleikmøkkmose og polarrundmose. Tre myrmoser er vurdert som sårbar (V); fjellgittermose, kjeldestjernemose og trøndertorvmose.

Når det gjelder karplanter på myr, opptrer ikke disse i samme artsantall som mosene. På nedbørsmyr finnes det ca. 20 arter, mens rikmyr kan romme ca. 100 arter. De aller fleste av de rødlistede karplantene som er knyttet til myr, har tilhørighet på rikmyr. Eksempler på arter er myrflangre, honningblom, knottblom, svartkurle, huldrestarr og flatsivaks (nær sjøen).

Myrene har stor betydning som leve- og funksjonsområde for mange fuglearter. F.eks. ligger oftest spillplassene for orrfugl på myrer i skoglandskapet. Mange av vadefuglene hekker på myrer av ulike slag, og er den gruppen av fugl som i størst grad er avhengige av myr. Noen arter er lite kravfulle mht. fuktighet og næringsstatus, og er mest avhengig av det åpne (myr) landskapet (f.eks. vipe, småspove), mens andre er mer avhengige av myr med god næringsstatus (f.eks. dobbeltbekkasin, brushane). Forekomsten av åpent vann vil øke mangfoldet av vadefugl betraktelig. For noen er det tilstrekkelig med svært våte parter, overvann og små myrpytter (f.eks. Tringa-snipene), mens andre må ha litt større vannansamlinger eller småtjern (f.eks. svømmesnipe). Fjellmyrløper finnes bare på myrer som er så bløte at de er tilnærmet ufremkommelige. Også en art som trane krever vann eller svært fuktige partier for å plassere reiret.

Av fuglearter på rødlista som i større eller mindre grad er tilknyttet myrlandskap er dverggås og sørlig myrsnipe oppført som direkte trua (E), mens myrhauk, fjellmyrløper, dobbeltbekkasin, sædgås og trane er oppført i lavere kategorier. Rødstilk og myrsnipe er norske ansvarsarter.

Når det gjelder insektfaunaen på norske myrer er kunnskapen sparsom. Det er karakteristisk at av 778 rødlistede billearter er det bare 8 arter (3 løpebiller og 5 kortvinger), som er knyttet til myr. Innen gruppen øyestikkere er følgende rødlistede arter å regne som myrarter: *Aeschna subarctica*, *Somatochlora alpestris*, *S. arctica*, *S. flavomaculata*, *S. sahlbergi* og *Coenagrion lunulatum*.

I europeisk sammenheng kommer mange av de typiske myrartene av insekter og planter på rødlistene i Danmark og Tyskland. Norge har på denne måten et internasjonalt ansvar for å trygge denne faunaen.

2.5 Grunnlag for prioritering av naturtyper

Forekomsten av myr og hvor truet/sårbar de ulike myrtypene er, varierer i de ulike landsdelene. Det er valgt ut fem naturtyper av myr og kilde, hvorav de to første er samlesekker for myrer i landsdeler. I tillegg er slåttemyr og beitemyr ført opp under kulturlandskap. I disse vil det variere fra region til region hvilke myrtyper som er aktuelle å kartlegge. Eksempelvis har alle myrer i nemoral sone, samt større ugrøftede myrer i boreonemoral og sørboreal sone, en så sterk tilbakegang at det er aktuelt å kartlegge alle gjenværende forekomster. I nemoral sone er det aktuelt å kartlegge alle myrforekomster, også de som er noe grøftet eller er skadet på andre måter, men som fortsatt har myrkarakter. Under hovedtypene lavlandsmyr i innlandet og kystmyr er undertyper av viktige myrtyper prioritert, som høgmyr og terrengdekkende myr. Palsmyr er skilt ut som egen myrtype. Rikmyr er delt i tre undertyper, i tråd med tilrådingene i Truete vegetasjonstyper (Fremstad & Moen 2001). Rikmyrene er tatt med fordi de er sjeldne i de fleste deler av landet, og ut fra artsmangfold og sjeldne arter. Kilde og kildebekk er en naturtype som er knyttet til fremspring av grunnvann.

2.6 Myr i Sømna kommune

Sømna er en utpreget landbrukskommune på Helgelandskysten. Store deler av det opprinnelige myrlandskapet er i dag oppdyrket til landbruksformål. De fleste gjenværende myrområdene er små, fragmenterte og under trussel for uttørring og gjengroing som følge av dreneringskanaler i tilknytning til disse. Men det finnes også større myrområder som er mindre påvirket av inngrep og forstyrrende elementer. Målet med oppdraget var å kartlegge de viktigste, gjenværende myrområdene i kommunen for å avdekke eventuelle verdier med hensyn til biologisk mangfold eller områdefunksjon for så å kunne gi en prioritering på hvilke myrområder som bør bevares i framtida. Dette som en del av kommunens ansvar for bevaring av biologisk mangfold.

Figur 1: Soldogg, en karakterart i de fuktigste områder på fattigmyr.

3. Metoder

På oppdrag fra Sømna kommune har Bioforsk Nord, Tjøtta foretatt en myrkartlegging i kommunen. Et utvalg på 21 myrområder ble kartlagt sommeren 2008 gjennom feltbefaring, tolking av ortofoto og/eller gjennomgang av tidligere undersøkelser. DN-håndbok 13, 2. utgave (2006) har blitt benyttet som veileder og referanse for myrkartlegginga. I henhold til DN-håndboka er det seks hovedtyper av myr som ønskes kartlagt:

1. Intakt lavlandsmyr i innlandet A07
2. Kystmyr A08
3. Palsmyr A04
4. Rikmyr A05
5. Kilde og kildebekk under skoggrensen A06
6. Slåtte- og beitemyr D02

For Sømnas vedkommende er de fleste myrområder aktuelle innenfor hovedtype 2 (kystmyr), men en kan også finne myrlokaliteter som inngår i hovedtypene 4 (rikmyr), 5 (Kilde og kildebekk under skoggrensen) og 6 (Slåtte- og beitemyr). Når det gjelder slåtte- og beitemyr har det i denne kartlegginga ikke blitt utført noen undersøkelser av eventuell tidligere bruk av myrlokalitetene. Eventuelle viktige slåtte- og beitemyrer vil kunne bli avdekket gjennom feltundersøkelsen ved å se på botanisk mangfold og sammensetningen av spesielle arter som favoriseres gjennom slått og/eller beite. Arter som kan indikere tidligere slåtte- og beitemyrer er enkelte orkidearter og mer typiske fjellarter.

I DN-håndboka er arealgrensen for registrering av kystmyr satt til 50 daa. I kartleggingsarbeidet av myrområder i Sømna har det ikke blitt tatt hensyn til dette i forbindelse med feltbefaringene selv om flere lokaliteter er under 50 daa. Dette henger bl.a. sammen med at de gjenværende myrområdene på Sømna er svært fragmenterte og under press fra jordbruket og kan derfor være lokalt viktige selv om de er begrenset i arealomfang.

17 av de 21 myrlokalitetene ble befart i tidsrommet 24. til 25. juni og 7. til 8. august. De fire gjenværende myrlokalitetene ble vurdert gjennom ortofoto og geologiske kart. Gyldendals store nordiske flora (Mossberg & Stenberg 1992) og Norsk flora (Lid & Lid 2005) er benyttet i forbindelse med artsregistreringer av karplanter.

4. Resultater og diskusjon

4.1 Kort gjennomgang av hver enkelt myrlokalitet (se vedlegg 1 og 2)

Myr nummer 1: Hjelmsethmyra sør

Figur 2: Et fuktig parti på Hjelmsethmyra. Myra var svært tuepreget.

Fattig, tuemyr med fuktige områder og tjern (Ombrotrof myr). Relativt stor og inntakt i Sømnamålestokk.

Arter: De tørre partiene domineres av torvmyrull, røsslyng, krekling, rome og molte med reinslav og heigråmose og torvmoser i bunnsjiktet. Bjønnskjegg, sveltestarr, bukkeblad og flaskestarr dominerer i de fuktige partiene av myra. Andre karplanter som ble registrert er stormarimjelde, tyttebær, pors, knappsiv, slåttestarr, skogmarihånd, tepperot, stjernestarr, soldogg, duskmyrull, tettegras, dystarr. Dessuten var det spredt med furu, dvergbjørk og bjørk.

Av fugler ble det observert hekkende heipiplerke, gjøk og bjørkefink.

Myr nummer 2: Hjelmsethmyra nord

Figur 3: Jevnere og ikke så tueformet som sør delen av Hjelmsethmyra. Fattig utforming.

Samme artssammensetning som for Hjelmsethmyra sør, men myra virker enda blautere i deler av lokaliteten. Ikke så tuepreget som myra i sør. Fattig utforming og ingen arter som indikerer kalk på lokaliteten (Ombrotrof myr).

Myr nummer 3: Steinsjøen

Figur 4: Steinsjøen har en sumpskogutforming der vierarter og bjørkekratt dominerer.

Lite avgrenset område som var svært fuktig med mye bjørk og vier. Karakteriseres som sumpskog i stedet for myr.

Arter: Dominert av mjørdurt, bukkeblad, slåttestarr, harerug, skogmarihånd, elvesnelle, åkersnelle og myrklegg i tillegg til bjørk og ulike vierarter. Den relativt store andelen av skogmarihånd kan tyde på at dette området tidligere ble benyttet som slåtteland.

Myr nummer 4: Gjerdvassmyra

Figur 5: Bilde fra myrplatået ned mot Gjerdevatnet

Tørr, fattig myr på oversiden av Gjerdevatnet i sør (Ombrotrof myr). Området er tidligere undersøkt av Gentiana Miljøutredning (Kristiansen 2007), og det ble ikke gjort funn av sjeldne eller rødlistede karplanter. Gjerdevatnet naturreservat er et regionalt viktig våtmarksområde, både med hensyn til botanikk, ornitologi og som funksjonsområde. Områdene i og ved buffersona til naturreservatet må sees i sammenheng med Gjerdevatnet og bør behandles på en måte som ikke er til skade for verdiene i naturreservatet. Den mest nærliggende trusselen er eutrofiering av våtmarka ved tilsig av næringsstoffer fra oppdyrket areal i tilknytning til Gjerdevatnet.

Arter: Dominert av røsslyng, krekling, blokkebær, torvmyrull, reinlav, heigråmose og torvmoser. Andre arter som ble registrert var molte, tyttebær, soldogg, flaskestarr, bjørk, dvergbjørk, elve- og åkersnelle. Ned mot selve vannet (i naturreservatet) var det et betydelig rikere preg over vegetasjonen med arter som f.eks. engmarihånd og loppestarr.

To traner ble observert i tilknytning til vannet. Få arter er registrert hekkende i området, men Gjerdevatnet er et viktig raste/trekkområde for gressender, sangsvaner og vadere. Stokkand, brunnakke og knekkand benytter området også under myting (DNs naturbase).

Myr nummer 5: Sløngjemyra

Figur 6: Ortofoto av Sløngjemyra. Av bildet fremkommer det at myra er under sterk gjengroing av løvtrær.

Fattigmyr (Ombrotrof myr).

Arter: Dominert av røsslyng, torvmyrull, dvergbjørk, rome, trådstarr og bjønnskjegg. Andre arter er tranebær, einer, vier spp, og blokkebær. Et individ av stortveblad ble funnet. Myra er under sterk gjengroing av bjørk som følge av uttørring pga. drenering av kantene.

Myr nummer 6: Frilstadmyra

Figur 7: Oversiktsbilde av den nordøstlige delen av Frilstadmyra.

Stort og relativt inntakt myrområde (drenert på oversida mot vest). Fattig utforming (Ombrotrof myr). Blanding av bar og løvtrær i kantsonene med arter som furu, gran, bjørk, osp og vier.

Arter: Dominerende arter på selve myra er røsslyng, bjønnskjegg, rome og klokkelyng. Andre arter er blåtopp, sveltstarr, tepperot, tyttebær og dvergbjørk. I de fuktigste partiene av myra finnes flaskestarr, dystarr, bukkeblad og hvitmyrak. Myra har generelt sett et fattig preg, men som følge av myras relative uberørthet har lokaliteten en lokal verdi. Med andre ord har myra en lav verdi med hensyn på biologisk mangfold, men kan ha stor verdi som funksjonsområde eksempelvis for elg og rein og muligens også for vadere (trekkområde), rovfugl og ugler (jaktområde)

Minst tre svartspett ble observert i skogen i ytterkant av myra, ellers lite fugl å se i området. Fra tidligere er det også registrert flaggspett hekkende i området. Storfugl og orrfugl benytter området i og ved myr hele året. I DNS naturbase er det registrert tre spillplasser for disse to hønsefuglene i tilknytning til myra.

Myr nummer 7: Myr ved Holandsvannet

Figur 8: Oversiktsbilde over det fuktigste partiet for dette lille myrområdet.

Et lite, men svært interessant myrområde med kildemyrpreg (Minerotrof myr). Fuktig med jevnt tilsig av næringsrikt vann.

Arter: Flere kalkindikatorer som fjellfrøstjerne, dvergjamne og loppestarr. Høy biologisk mangfold med arter som småpiggnopp, ulike kransalger (spp), soldogg, kvitmyrak, småblærerot, myrsnelle, dystarr, myrsaulauk og mange ulike mosearter (ikke artsbestemt) i de fuktigste partiene. I tørrere parti finnes rome, blåtopp, gullris, røsslyng, myrøyentrøst, kornstarr, tettegras, skogmarihånd, trådstarr, tepperot, blåknapp, bjønnskjegg, kvitlyng samt de førstnevnte kalkindikatorartene.

Det ser ut til at flere arter av øyentstikkere trives godt i dette området. Det ble også observert frosk her. Det bør gjøres en grundigere undersøkelse med hensyn til de mange ulike mosearter og kransalger som ble observert i dette området. Området representerer et høy biologisk mangfold både med tanke på mosearter, kransalger og karplanter. I tillegg finnes det et utall med vanninsekt og øyentstikkere, samt frosk.

Myr nummer 8: Brekkeidet

Figur 9: Ortofoto over brekkeidet. Lokalteten benyttes som storfebeite.

Ikke vegetasjonskartlagt. Antas å ikke ha noen verdi som myr da den er drenert i kantene og har tidligere vært benyttet som storfebeite (hardt beitepress og tråkkutsatt?)

Myr nummer 9: Myr ved Grøttemselva

Figur 10: Ortofoto over myr ved Grøttemselva. Befart område ligger ca. midt i bildet.

Fattig og relativt tørt myrområde (Ombrotrof myr).

Arter: Homogen myrtype med dominerende arter som bjønnskjegg, røsslyng, heigråmose og torvmoser spp. Andre arter som ble registrert er eiper, dvergbjørk, rome, blokkebær, svelstarr, torvmyrull, molte og myrsnelle.

Myr nummer 10: Stormyra ved Grønmoen

Figur 11: Tjønn i myra ved Grønmoen. Vannvegetasjonen domineres hovedsaklig av bukkeblad.

Fattig utforming (ombrotrof myr) med lavt biologisk mangfold, men med en relativt stor myr i Sømnamålestokk.

Arter: Flere fuktige partier med arter som kvitmyrak, dystarr, bukkeblad, kvitlyng, soldogg, dvergbjørk, torvmyrull, bjønnskjegg, molte, røsslyng, rome og furutorvmose. På de tørre områdene dominerer torvmyrull og røsslyng med innslag av molte, dvergbjørk, rome, rypebær, svelstarr, krekling og tyttebær. I den sørøstlige delen av myra ble det funnet noen få individer av dvergjamne, flekkmarihånd, myrøyentrøst og kornstarr.

Myr nummer 11: Dalamyra

Figur 12: Bilde av den nordøstlige delen av Dalamyra. En enslig gran står i forkant av et belte med takrør.

Relativt homogen fastmattemyr med fattig utforming (ombrotrof myr). Mangel på tjern, vann og tuer gjør myra lite interessant med hensyn på biologisk mangfold generelt.

Arter: Nordøst for veien: Dominerende arter er pors, takrør, rome, trådstarr, torvmyrull, røsslyng og bjønnskjegg. I tillegg ble det funnet elvesnelle, kvitlyng, bukkeblad, blokkebær og myrsnelle. Friskere partier lengre mot nordøst inneholder kvitmyrak, tranebær, kornstarr, sveltstarr, soldogg, blåtopp og blåknapp. På andre siden av veien var myra tørrere med dominerende arter som krekling, røsslyng, rome, pors, dvergbjørk. Blokkebær, sveltstarr og torvmyrull finnes også her.

Myr nummer 12: Myr ved øvre Dale

Figur 13: Ortofoto av myrlokaltet ved øvre Dale. Dreneringskanalene på nedsida av lokaliteten indikerer at myra på sikt vil bli helt gjengrodd av løv- og bartrær.

På grunn av vanskelig fremkommelighet med bil ble ikke denne myra befart. Vegetasjonen i nærheten av myra (litt lengre vest) indikerer at denne myra er fattig og uinteressant botanisk. Flyfotoet indikerer dessuten at myra er tørr ved at trær etablerer seg gradvis innover myra. Dette bildet forsterkes av dreneringskanalene sør og sørvest for lokaliteten. På sikt vil hele myrområdet bli dekket av løv- og bartrær, evt. bli oppdyrket. Arter vest for myra er furu, torvmyrull, røsslyng, rome, blokkebær, tyttebær, kråkefot sp., bjørk, dvergbjørk, blåtopp og blåbær.

Myr nummer 13: Formyra i Rørmarka

Figur 14: Formyra i Rørmarka. Bildet er tatt i retning nordøst.

Relativt artsrik tuemyr som er stor og virker intakt (ombrotrof/minerotrof myr). Det ble registrert mye elgspor i myrområdet. Sannsynligvis er myra også et viktig funksjonsområde for skogsfugl (orrugl og storfugl) som hovedsakelig holder til i lia vest for myra (DNs naturbase). Området ansees som et godt egnet jaktområde for rovfugl og ugler.

Arter: Botanisk sett ble det registrert et relativt høyt mangfold med arter som greplyng, finnskjegg, røsslyng, dvergbjørk, molte, torvmyrull, tyttebær, blåtopp, gran, bjørk, rypebær, bjønnskjegg, rome, blåbær, blokkebær, skrubbær, einer, blåknapp, kvitlyng, lusegras, soldogg, skogstjerne, kvitmyrak, tepperot, knappsiv, myrsnelle, rogn, takrør, dvergjamne, stjernestarr, duskmyrull, sveltstarr, stormarimjelde, sisselrot, skogsnelle, flaskestarr, trådstarr, perlevintergrønn, vier sp, trådsiv, gulstarr og slåttstarr. Deler av myra er dominert av bjønnskjegg med noe rome og tuer av røsslyng og dvergbjørk, men ellers er det en fin fordeling av artene.

Myr nummer 14: Myr nord for Arnes

Figur 15: Det tydelig avgrensede myrområdet midt i bildet (rektangulært) er under gjengroing av bjørk.

Fattig og relativt tørt myrområde (ombrotrof myr). Den begrensede størrelsen er med på å trekke verdien ned. Botanisk og funksjonsmessig uinteressant både med hensyn på artsutvalg og det faktum av myra er drenert i kantene.

Arter: Lite artsutvalg med arter som rome, elvesnelle, myrsnelle, røsslyng og bjørk.

Myr nummer 15: Myr ved Lunneråsen

Figur 16: Fuktig parti fra myr ved Lunneråsen. Mange øyenstikkerarter ble registrert her. I bakgrunnen sees et belte med plantet gran.

Myra er ikke spesiell rent botanisk (ombrotrof myr), men er et viktig funksjonsområde for mange arter av øyenstikkere. Det er vanskelig å gjøre en god vurdering av myras verdi uten å utføre en grundigere undersøkelse på insektsfaunaen i de fuktigste partiene av myra. En grundigere undersøkelse anbefales for å avdekke om eventuelt sjeldne, rødlistede øyenstikkerarter benytter området, noe som vil gi et bedre grunnlag i en eventuell behandling av en oppdyrkningsøknad.

Arter: Ut mot kanten av myra spesielt mot den tette bjørkeskogen i øst er myra gras og starrdominert med artene blåtopp, takrør og kornstarr. Mot sentrum av myra finnes myr pors, rome, dvergbjørk, blokkebær, krekling og røsslyng. En del bukkeblad i de fuktigste partiene (se figur 16).

Myr nummer 16: Vikmyran

Figur 17: Vikmyran, sørlig del. Svært tørr myr med høy andel av røsslyng, pors og dvergbjørk.

Fragmentert myrområde der den mest intakte delen ligger i sør. I den sørøstlige delen ligger et tett bjørkekratt med mye takrør. Myra virker svært tørr, noe alle vedvekstene indikerer.

Arter: I de mer åpne områdene i den intakte myra i sør dominerer arter som pors, bjørk, dvergbjørk og røsslyng. Andre arter er blokkebær, krekling, elvesnelle, tranebær, bukkeblad, bjønnskjegg, torvmyrull og rome. Lengre mot nord ligger en dreneringskanal og en smal stripe på nordsiden av denne kanalen som er dominert av flaskestarr og myrtistel. På nordsida av denne igjen finnes et område som har mer engpreg og er gras og urtedominert med lite moser i bunnen. Andre arter som ble funnet her er skogmarihånd, engsyre, knappsiv, haukeskjegg, engfrytle, beitestarr/musestarr, myrsnelle, sveve sp, engsoleie, sløke, nyseryllik, takrør, sølvbunke, vanlig arve, timotei, grasstjerneblom og engkvein. Denne delen er under sterk gjengroing av bjørk og her engpreg framfor myrpreg.

Det ble observert både rein og elg i området. To traner, fem heipiplerker og en enkeltbekkasin ble også observert.

Myr nummer 17: Myr vest for Steinsvatnet (Lomtjørnan)

Figur 18: Ortofoto over lomtjørnan

Fattig blautmyr (ombrotrof myr)

Arter: Dominerende arter som torvmyrull, rome, røsslyng, krekling, dvergbjørk, bjønnskjegg, noe molte, bukkeblad og dystarr. Reinlav, heigråmose og torvmoser dominerer i bunnsjiktet. I og ved det store tjernet finnes soleienøkkelrose, som opptrer i relativt store bestander her. Soleienøkkelrose ble ikke registrert noen andre steder under myrkartlegginga i Sømna. I tillegg ble det registrert vanlig tjønnaks i vannet. I vannkanten ble kvitlyng, flaskestarr og tranebær registrert.

Lokaliteten er interessant fordi den er så fuktig og virker relativt inntakt og uberørt. Navnet indikerer at lom, sannsynligvis smålom, har benyttet lokaliteten som leveområde tidligere. Det ble ikke registrert smålom under feltarbeidet. Området er sannsynligvis interessant i friluftssammenheng. En del av et større turområde.

Myr nummer 18: Ljosmyran ved Ramtind

Figur 19: Ortofoto av Ljosmyran. Lokaliteten er svært fragmentert og degenerert som følge av dreneringskanalsystemet.

Ikke vegetasjonskartlagt. Flyfoto indikerer at området er svært fragmentert og drenert i kantene. Myrområdene vil på sikt bli gjengrodd av skog (bjørk?) som følge av dreneringa og nydyrkninga i området. Vurderes som uinteressant som myr da naturtypen raskt vil bli degenerert og tapt.

Myr nummer 19: Myr ved Øysand

Figur 20: Ortofoto over myrområde ved Øysand.

Med bakgrunn i berggrunnskart (glimmergneis og glimmerskifer) og flyfoto ble dette myrområdet vurdert som uinteressant rent botanisk. Det er også tvilsomt om myra er et viktig funksjonsområde for våtmarksfugl og insekter da myra er tørr og under gjengroing av løvtrær. I DNS Naturbase er det ikke oppført noe nevneverdig for lokaliteten.

Myr nummer 20: Myr øst for Kleivfjellet

Figur 21: Ortofotografi over liten myrflekk øst for Kleivfjellet.

En liten, fattig myrflekk omsluttet av en innmark i nord og øst (ombrotrof myr).

Arter: Dominerende arter er røsslyng og torvmyrull. Andre arter er bjørk, tyttebær, molte, blokkebær, kvitlyng, sveltestarr, rome, tranebær, soldogg, blåtopp og gran. I områder der bjørk dominerer finnes arter som skrubbebær, blåbær, sølvbunke, hengevinge, einer, osp, gaukesyre, smyle og tepperot.

Oppslag av bjørk indikerer at denne myra dreneres og gradvis tørregges. Hellingsgraden er mot innmarka som gjør at prosessen med tørregging går raskere.

Uinteressant artsmessig, typemessig og størrelsesmessig.

Myr nummer 21: Myr vest for Bøpøla

Figur 22: Lokalteten vest for Bøpøla er under sterk gjengroing av bjørk, selje og einer.

Området er i en suksesjonsfase fra myr til eng. Drenering har ført til tørrelgging og artssammensetningen er mer engpreget enn myrpreget. Under gjengroing av bjørk, selje og einer. Feltsjiktet er dominert av grasarter og enkelte urter.

Arter: Arter som forekommer er bl.a. knappsiv, sløke, bleikstarr, sølvbunke, gulaks, mjørdurt, kvitbladtistel, kornstarr, engsyre m.m. Lengre opp i terrenget er det et mer lyngheipreg.

Høyt botanisk mangfold med en blanding av myrarter, engarter og lyngheiarter.

4.2 Biologisk mangfold

4.2.1 Botanisk mangfold

Botanisk sett er hele 17 av de 21 registrerte myrlokalitetene fattige nedbørsmyrer. Dette vil si at det akkumulerte torvlaget er såpass dypt at vegetasjonen ikke lengre får tilført næring fra jordsmonnet, men fra regnvann. Typiske arter i fattigmyr i Sømna er torvmyrull, bjønnekam, rome, røsslyng, krekling, dvergbjørk, bjørk, vier, bukkeblad, flaskestarr, reinlav, heigråmose og ulike torvmoser. Normalt sett finner man rundt 20 karplanter i nedbørsmyr, mens antallet kan være rundt 100 arter i rikmyrer.

Fem myrlokaliteter er verdt å nevne spesielt med tanke på botanisk mangfold:

Myr nummer 3: Steinsjøen

Steinsjøen huset ikke spesielt mange ulike arter, men artene som var der utgjorde en spesiell sammensetning. Dominerende arter var mjødukt, bukkeblad, slåttestarr, harerug, skogmarihånd, elvesnelle, åkersnelle og myrklegg i tillegg til bjørk og ulike vierarter. Den relativt store andelen av skogmarihånd kan tyde på at dette området tidligere ble benyttet som slåtteland, men dette har ikke blitt bekreftet. Steinsjøen er ikke botanisk spesielt verdifull, men representerer en spesiell sammensetning av arter.

Figur 23: Småpiggnopp er relativt vanlig i de fuktigste partiene i myra ved Holandsvatnet.

Myr nummer 7: Myr ved Holandsvatnet

Det lille, men svært interessant myrområde ved Holandsvatnet utpreger seg i forhold til samtlige andre myrlokaliteter som har blitt registrert i dette arbeidet. Lokaliteten har et klart kildemyrpreg med en jevn tilførsel av næringsstoffer fra jordvann. Artsmangfoldet er høyt både med hensyn på karplanter (se bl.a. figur 23) og moser. Ulike kransalgarter ble registrert uten at det ble foretatt artsbestemmelser. Det ble registrert kalkindikatorer som fjellfrøstjerne, dvergjamne og loppestarr. Det anbefales å foreta en grundigere undersøkelse av lokaliteten for å avdekke eventuelle sjeldne, rødlistede karplanter, moser og/eller kransalger.

Myr nummer 13: Formyra i Rørmarka

Formyra er en relativt artsrik tuemyr som er stor i Sømnamålestokk og virker intakt. Ingen av de registrerte karplantene er spesielt sjeldne, men mangfoldet er høyt med minimum 50 karplantearter, samt ulike moser og lavarter. Dette er langt over gjennomsnittet for de 17 fattigmyrene som sannsynligvis ligger rundt 20 karplantearter. Greplyng og dvergjamne er eksempler på arter som kun unntaktsvis ble funnet på andre lokaliteter.

Den lille fliken på nordsida av elva representerer også et høyt botanisk mangfold med interessante arter som dvergjamne, skogmarihånd, flekkmarihånd, tvebustarr, myrøyentrøst og jåblom. (Et gras- og urterikt område som heller kanskje kunne ha blitt benyttet som beite framfor å dyrkes opp.)

Myr nummer 17: Myr vest for Steinsvatnet (Lomtjørnan)

Myra i seg selv er en fattig nedbørsmyr, men på selve vatnet som ligger sentralt i myra finnes det soleienøkleblom og tjønnaks (sp), to arter som ikke ble registrert noen andre steder under befaringa (selv om det selvfølgelig ikke skal utelukkes at det finnes andre steder). Disse to artene alene utgjør ikke det store verdihoppet, men er absolutt verdt å nevne i forhold til Sømnas totale biologiske mangfold.

Myr nummer 21: Myr vest for Bøpøla NR

Et svært artsrikt område med anslagsvis 100 ulike karplantearter. Hovedårsaken til dette er at lokaliteten er en mosaikk av myr, eng og lynghei med en blanding av arter som representerer disse tre hovedtypene. Lokaliteten har ingen verdi som myr lengre og det antas at arts mangfoldet vil avta over tid som følge av suksesjonsprosesser. Det antas at eng- og lyngarter etter hvert vil ta over for myrartene.

4.2.2 Zoologisk mangfold

Zoologisk sett vurderes 12 av 21 myrlokaliteter som uinteressante: lokalitet 3, 5, 8-12, 14, 18-21. De øvrige er ikke nødvendigvis verdifulle, men det ble gjort observasjoner som er verdt å nevne spesifikt.

Myr nummer 1 og 2: Hjelmsethmyra (sør og nord)

De eneste fugleartene som ble observert i området under feltbefaringen var heipiplerke, bjørkefink og gjøk. Lokaliteten er kjent fra tidligere å huse flere fuglearter knyttet til våtmark, bl.a. flere vadefugler.

Myr nummer 4: Gjerdvassmyra

Myra kan ha indirekte betydning for fuglelivet i Gjerdevatnet naturreservat som buffersone og leveområde for enkelte arter. To traner ble observert under befaringa, og er tidligere registrert hekkende i området. Traner benytter sannsynligvis Gjerdvassmyra som leveområde.

Myr nummer 6: Frilstadmyra

Elgspor ble observert flere steder på lokaliteten. Det er også kjent at myra er viktig som vinterbeiteområde for rein. I DNs Naturbase kommer det frem at lokaliteten er en del av et viktig leveområde for både storfugl og orrfugl. Flere spettearter (flaggspett og svartspett) hekker i skogområdene rundt myrlokaliteten, noe som indirekte indikerer at hulerugere som meiser,

fluesnappere og eventuelt ugler, som benytter myrområder som furasjerings- og jaktområde, hekker i tilknytning til myra. Flere uglearter og rovfuglarter er avhengige av åpne myrområder i nærheten av hekkeområder for å trives. Frilstadmyra kan i så måte være et viktig leveområde for et uttall ulike fuglearter.

Myr nummer 7: Myr ved Holandsvatnet

På lik linje som det botaniske mangfoldet innehar denne myrlokaliteten et rikt zoologisk mangfold, nærmere bestemt et rikt entomologisk (insekt) mangfold. Et uttall ulike vanninsekt, bl.a. biller og øyenstikkere, ble observert under befarings uten at det ble foretatt noen nærmere artsbestemming. Et rumpetroll (frosk) ble også observert i den sentrale vannåra. Det bør utføres en grundigere biologisk mangfoldkartlegging på denne lokaliteten for å avdekke eventuelle sårbare og rødlistede arter, både entomologisk og botanisk.

Myr nummer 13: Formyra i Rørmarka

Elgspor ble observert over store deler av Formyra, noe som tyder på at elgen benytter området i forbindelse med trekk. Områdene vest og nord for myra er viktige leveområder for skogsfugl som orrfugl og storfugl. Muligens benyttes myra under orrfuglspill. Myra ligger strategisk til for jaktende rovfugl og ugler som eventuelt hekker i områdene rundt myra.

Figur 24: Humlebille på en hundekjeks i ytterkant av Formyra.

Myr nummer 15: Myr ved Lunneråsen

Under feltbefaringa ble det observert uvanlig mange øyestikker i de fuktigste områdene i myra. Flere arter ble observert, men det ble ikke utført noen nærmere artsbestemming av øyestikkerne. Det anbefales å utføre en supplerende undersøkelse på øyestikkerartene i område før en eventuell søknad om oppdyrking av lokaliteten skal behandles.

Figur 25: En ubestemt øyestikker i myra ved Lunneråsen.

Myr nummer 16: Vikmyran

Elg og rein ble observert i området under feltarbeid. To traner ble observert på innmark i tilknytning til lokaliteten. Ellers ble det kun observert noen heipiplerker og en enkeltbekkasin på myra.

Myr nummer 17: Lomtjørnan

Ingen konkrete funn under befaringsa, men området har potensial som leveområde for smålom. Sannsynligvis har Lomtjørnan vært benyttet som hekkeområde for smålom tidligere. Smålom har gått kraftig tilbake som hekkefugl i de fleste kystnære strøk i Nordland, sannsynligvis er dette også tilfellet for Sømna kommune og konkret for denne lokaliteten. Det ble ikke observert vanninsekt under befaringsa, men på grunn av det sentrale vannets størrelse og botanisk sammensetning kan det antas at Lomtjørnan er et viktig leveområde for en del insektsarter.

4.2.3 Viktige funksjonsområder

Faktorer som er viktige når det gjelder funksjonsvurderinga for en myrlokalitet er størrelse, påvirkningsgrad, beliggenhet, arters bruk av myra, samt biologisk mangfold i enkelte tilfeller. På ti lokaliteter er det bemerkninger angående funksjon.

Myr nummer 1 og 2: Hjelmsethmyra

I DNS naturbase framstilles Hjelmsethmyra som en lokalt viktig naturtype. Begrunnelsen går hovedsakelig på myras størrelse. Store deler av myra er inntakt, men den er også påvirket av drenering i kantene, noe som på sikt vil påvirke de hydrologiske forhold for hele myra. Tidligere var myra et viktig hekkeområde for flere ulike våtmarksfugler, bl.a. enkeltbekkasin. I dag ser det ut som at mange av artene har forlatt området, sannsynligvis som følge av predatortrykk og endring i de hydrologiske forholdene.

Myr nummer 4: Gjerdevassmyra

Myra har liten verdi i og for seg, men myra kan fungere som en buffersone for det mye mer verdifulle området innenfor Gjerdevatnet naturreservat. Oppdyrking av området i tilknytning av naturreservatgrensa må eventuelt skje på en måte som ikke fører til tilsig av næringsrikt vann via dreneringskanaler inn i Gjerdevatnet. Dette vil i så fall føre til eutrofiering av naturreservatet, og dertil degenerering av naturverdiene. I verste fall kan grunnlaget for vernet bli totalt ødelagt gjennom gjengroing.

Myr nummer 6: Frilstadmyra

Frilstadmyra er en av de få større, upåvirkede myrområdene som fremdeles finnes i Sømna kommune. Det i seg selv er et viktig argument for at Frilstadmyra er viktig for Sømnas naturtypemangfold. Lokaliteten er et viktig leveområde for både rein og elg, samt ulike fuglearter som hekker i eller i nærheten av myra.

Figur 26: Klokkelyng er en vanlig plante i Frilstadmyra. Ble ikke funnet i andre lokaliteter og er ellers nokså sjelden i de tre nordligste fylkene.

Myr nummer 7: Myr ved Holandsvatnet

Tross den begrensede størrelsen er denne lokaliteten svært viktig som følge av et høyt biologisk mangfold, både med tanke på botanikk og zoologi. Den rikeste lokaliteten blant de 21 myrområdene. Tydelig minerotrof påvirkning, noe som ofte gir et høyt botanisk mangfold.

Myr nummer 10: Stormyra ved Grønmoen

Som navnet indikerer er dette en stor myr. Den er i tillegg relativt upåvirket. Disse to faktorene tilsier at lokaliteten har en verdi som funksjonsområde selv om utformingen av myra er fattig rent botanisk. Zoologisk var det heller ikke mye å finne under feltbefaringa.

Myr nummer 13: Formyra i Rørmarka

Denne lokaliteten har noe av de samme funksjonene som Frilstadmyra. Det er usikkert om rein benytter denne myra under vinterbeitet, men elgspor var det rikelig av. Myra er relativt stor og så godt som upåvirket. Et annet viktig moment med tanke på en eventuell oppdyrking av denne myra er at dette kan påvirke vassdraget lengre sørvest i form av eutrofiering. Vassdraget munner ut noen kilometer sørvest i et område som er et viktig hekkeområde for ulike andearter og vadere (DNs Naturbase). En oppdyrking kan påvirke dette vassdraget i form av næringstilførsel og dertil gjengroing av de nedre partiene av vassdraget.

Myr nummer 15: Myr ved Lunneråsen

Det mangfoldige øyestikkersamfunnet ved de fuktigste partiene tyder på at lokaliteten har en viktig funksjon som leveområde for bl.a. øyestikkere. Som nevnt under zoologisk mangfold (4.2.2) bør det gjennomføres en grundigere undersøkelse av øyestikkerarter for lokaliteten før en eventuell behandling av oppdyrkningsøknad for lokaliteten.

Myr nummer 16: Vikmyran

Et mulig viktig funksjonsområde for rein og elg.

Myr nummer 17: Myr vest for Steinsvatnet (Lomtjørnan)

Middels stor myr i Sømnamålestokk og så godt som upåvirket. Det som gjør myra spesiell er det store tjernkomplekset i sentrum av myra. Leveområde for smålom i dag?

Myr nummer 21: Myr vest for Bøpøla

Lokaliteten har en indirekte funksjon for Bøpøla naturreservat som buffersone. Med dette menes at en eventuell oppdyrking av lokaliteten ikke må være til skade for det tilgrensende naturreservatet i nordøst med tanke på eventuell kunstig gjødsling (eutrofiering) av den verdifulle naturtypen.

5. Konklusjoner

5.1 Grønt lys

I henhold til kartlegginga av de 21 myrlokalitetene i Sømna kommune gis det grønt lys for eventuell nydyrking, sett fra et biologiskmangfold ståsted, på følgende lokaliteter:

Grønt lys:

Myr nummer 3: Steinsjøen

Myr nummer 5: Sløngjemyra

Myr nummer 8: Brekkeidet

Myr nummer 9: Myr ved Grøttemselva

Myr nummer 11: Dalamyra

Myr nummer 12: Myr ved øvre Dale

Myr nummer 14: Myr nord for Arnes

Myr nummer 16: Vikmyran

Myr nummer 18: Ljosmyran ved Ramtind

Myr nummer 19: Myr ved Øysand

Myr nummer 20: Myr øst for Kleivfjellet

Myr nummer 21: Myr vest for Bøpøla (lite forbehold ang. beliggenhet til Bøpøla NR (se 4.2.3))

5.2 Gult lys

Gult lys gis til noen lokaliteter som bør undersøkes nærmere med hensyn på enkelte artsgrupper eller funksjon. For hver lokalitet med gult lys er det foreslått oppfølging eller avbøtende tiltak i forhold til en eventuell nydyrking.

Gult lys:

Myr nummer 1 og 2: Hjelmsethmyra

- Det bør vurderes hvorvidt myra fremdeles er et viktig funksjonsområde for hekkende våtmarksfuglarter.
- Lokaliteten(e) er beskrevet i DNs Naturbase som lokalt viktig naturtype. Dette er et moment som forvaltninga må ta endelig stilling til med hensyn på behandlig av nydyrkingssøknad.
- Botanisk sett er myra uinteressant

Myr nummer 4: Gjerdvassmyra

- En eventuell oppdyrking av myrlokaliteten må ikke være til skade for Gjerdevatnet naturreservat med tanke på eventuell eutrofiering av vannet og forstyrrelser i hekkesesongen for andefugler og trane.
- Det forutsettes en god plan for drenering for å unngå eutrofiering.

Myr nummer 10: Stormyra ved Grønmoen

- Den eneste grunn til å gi denne lokaliteten gult lys er størrelse og relativ upåvirkningsgrad. Rent biologisk mangfoldmessig har lokaliteten en lav verdi, men fordi større, upåvirkede myrområder er sjelden i Sømna må disse faktorene vurderes ved behandling av en eventuell søknad om oppdyrking.

Myr nummer 15: Myr ved Lunneråsen

- Botanisk sett er denne lokaliteten uinteressant, men det høye antallet med øyestikkere i de fuktigste partiene gir grunn til å påpeke behovet for en grundigere undersøkelse av denne artsgruppen på denne lokaliteten.

5.3 Rødt lys

Rødt lys gis for lokaliteter som har stor verdi lokalt enten som følge av biologisk mangfold eller som funksjonsområde.

Rødt lys:

Myr nummer 6: Frilstadmyra

- Stor og så godt som upåvirket myr
- Viktig funksjonsområde for rein, elg og en rekke fuglearter

Myr nummer 7: Myr ved Holandsvannet

- Høyt biologisk mangfold (karplanter, moser, kransalger, insekt, amfibier)
- Minerotrof utforming
- Mulige rødlistede arter (bør undersøkes nærmere. Se 4.2.1 og 4.2.2)

Myr nummer 13: Formyra i Rørmarka

- Relativt stor og så godt som upåvirket myr
- Relativt høyt botanisk mangfold, men uten de store sjeldenhetene.
- Sannsynligvis et viktig funksjonsområde for elg og en rekke fuglearter

Myr nummer 17: Myr vest for Steinsvatnet (Lomtjørnan)

- Lokaliteten er interessant på grunn av dens middels store utstrekning og dens upåvirkningsgrad. I tillegg er det store tjernet i sentrum av myra interessant med tanke på eventuelt funksjonsområde for smålom, samt vanninsekter. Soleienøkleblom ble ikke funnet andre steder i kommunen enn her, men det må poengteres at det ikke utelukkes at den finnes andre steder også.

Det må presiseres at ingen av disse myrlokaliteten (kanskje med unntak av nummer 7) representerer noen stor verdi på nasjonalt nivå. På et lokalt, kommunalt nivå er det likevel viktig å ta vare på mangfoldet av representative naturtyper for å unngå tap av biologisk mangfold. De fire myrområdene som i denne undersøkelsen har blitt verdisatt høyest (rødt lys) bør bevares på bakgrunn av en kombinasjon av biologisk mangfold og som funksjonsområde for enkelte artegrupper i Sømna kommune.

6. Referanser

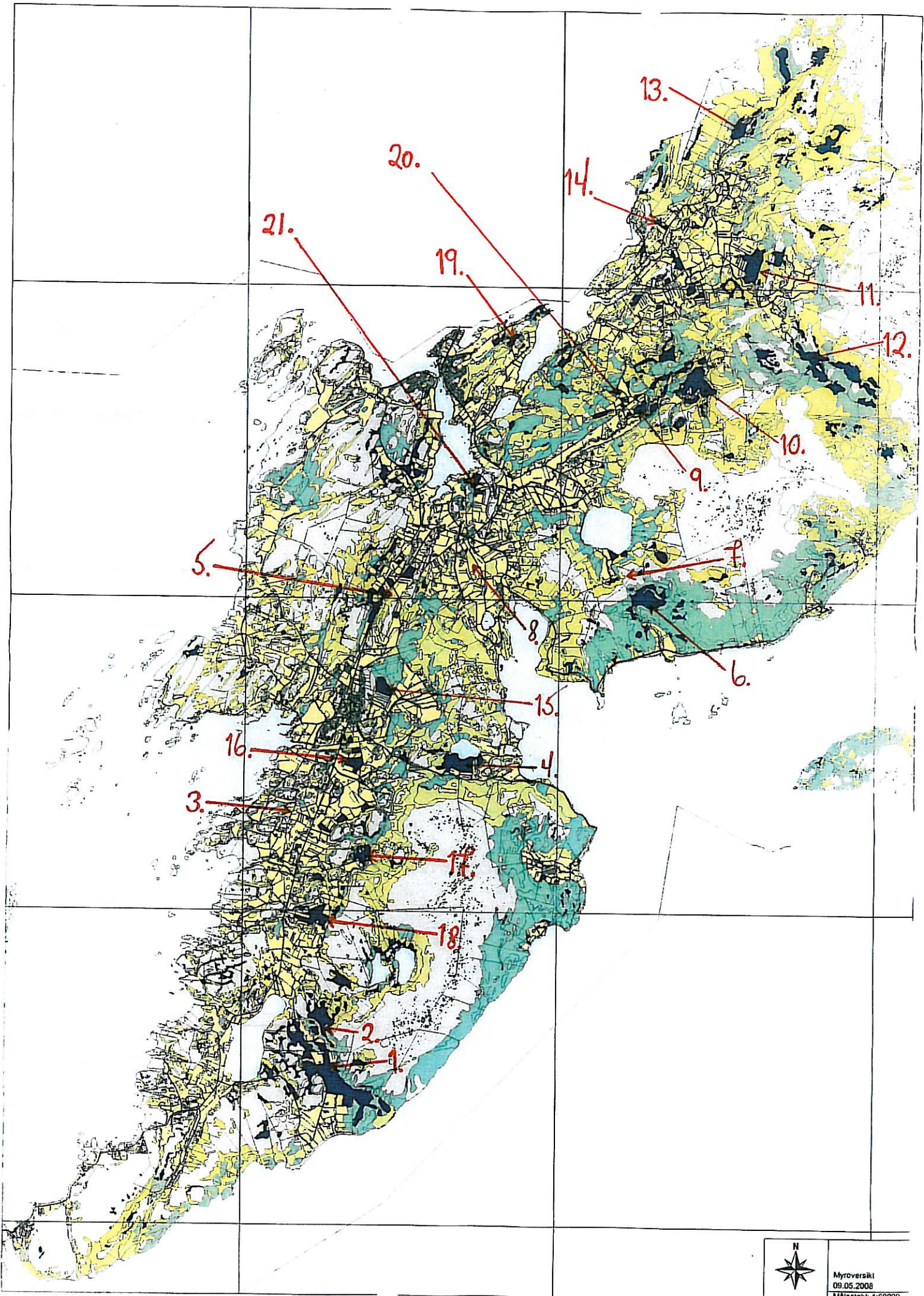
- Direktoratet for Naturforvaltning. Naturbase, <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>
- Direktoratet for Naturforvaltning (2006). Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 - 2. utgave
- Kålås, J. A. m.fl (2006). Norsk Rødliste 2006. Artsdatabanken.
- Fremstad, E. (1997). Vegetasjonstyper i Norge. - NINA Temahefte 12: 1-279.
- Lid, J. & Lid, D. T. (2005). Norsk flora. Sjuende utgave. Det Norske Samlaget.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. (1992). Gyldendals store nordiske flora. Gyldendal norsk forlag. Oslo.
- Fremstad, E. og Moen, A. (2001). Truede vegetasjonstyper i Norge. Univ. i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Rapp. Bot.Ser. 2001-4: 1-231.
- Moen, A. (1998). Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss. 1-199.
- Kristiansen, J. N. (2007). En botanisk undersøkelse av et myrområde ved Gerdevatnet naturreservat, gnr. 28/1 og 28/2, Sømna kommune. Gentiana Miljøutredning. Rapp. nr 2-2007

7. Vedlegg

Oversikt over vedlegg

Nr Emne

- 1 Kart over Sømna kommune og de 21 myrlokalitetene
 - 2 Liste over myrlokalitetene med navn
-

KARTLEGGING AV MYROMRÅDER I SØMNA

I samarbeid med fylkesmannens miljøvernnavdeling v/ Ingvild Gabrielsen er det enighet om at en del områder i Sømna kommune skal kartlegges for å klarlegge om det foreligger hindringer for nydyrking av disse områdene.

Sømna kommune har bedt gårdbrukerne komme med innspill på områder som kan være aktuelle å dyrke opp. Vi har fått innspill fra 14 gårdbrukere. I tillegg har vi plukket ut 7 områder som vi regner med at det kan bli press på ut fra tilstand og beliggenhet. Disse 21 områdene er markert på vedlagte kart.

Lista nedenfor er et utgangspunkt for videre dialog med FMMA og Bioforsk slik at vi kan bli enige om omfanget på kartleggingen.

Område nr.	Benevnelse / Navn	Konkret innspill fra:
1	Hjelmsethmyra sør	LK
2	Hjelmsethmyra nord	Liv Julie Wågan
3	Steinsjøen	Kjell Bjørnvik
4	Gjerdvassmyra	LK
5	Sløngjemyra	Anders Moen
6	Frilstadmyra	Tora Frilstad
7	Myr v/ Holandsvannet	Jan Kolsvik
8	Brekkeidet	Daniel Davidsen
9	Myr v/ Grøttenselva	Karl Andre Moen
10	Stormyra ved Grønmoen	Arnstein Grændsen
11	Dalamyra	Tom Ivar Olsen
12	Myr ved Øvre Dale	LK
13	Formyra i Rørmarka	Roy Rørmark
14	Myr nord for Arnes	Arnt Gunnar Arnes
15	Myr ved Lunneråsen	LK
16	Vikmyran	LK
17	Myr vest for Steinsvatnet (Lomtjørnan)	LK
18	Ljosmyran ved Ramtind	LK
19	Myr ved Øystrand	Tove Wærstad
20	Myr øst for Kleivfjellet	Nils André Reinfjord
21	Myr vest for Bøpøla	Dag Jøran Einvik

- LK = områder vi på landbrukskontoret har plukket ut.

Sømna 26 mai 2008

Med vennlig hilsen

.....
Nils Nyborg
Jordbrukssjef

.....
Bjørn Sylten
Fagkonsulent